

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Аудіовізуального мистецтва та заочного навчання	Рівень вищої освіти	перший (освітньо-професійний)
Кафедра	Аудіовізуального мистецтва	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	021 Аудіовізуального мистецтва та виробництва	Семестри	1

Основи режисури та монтажу Семестр 1 (осінь 2021)

Викладач	Первишева Ірина Борисівна
E-mail	063 300 52 01 iryna.pervysheva@gmail.com
Заняття	30 лекц.+ 15 практ. + 75 год. сам. роботи - залік. Загальна кількість год. 120 (4 кредити ECTS)/ Модульний контроль- 8 тиждень навчання.
Адреса	к. 209, поверх 2, корпус 3, вул. Мистецтв 11, Лекційні заняття – дистанційно. Практичні згідно розкладу.
E-пошта	iryna.pervysheva@gmail.com

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є **груповий чат в меседжері Telegram** і тільки у робочі дні з 09:00 до 19:00 . Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена **назва дисципліни** (скорочено — **ОсРежМонт**); 2) в полі тексту листа позначити, **хто звертається** — **анонімні листи або листи з вигаданим ніком розглядатися не будуть**; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_ завдання*. *Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — pdf*. Окрім роздруківок (презентації) для аудиторних занять, **роботи для контролю мають бути надіслані в персональний чат меседжеру Telegram викладача**. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультавання з викладачем - у **груповому чаті в меседжері Telegram**.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» перший рівень вищої освіти.- К., МОН, 2019.
2. Основна література з дисципліни.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчальні матеріали, слайди, ілюстрації тощо можна запропонувати переглянути за посиланням (спеціальні навчальні сервіси у мережі Інтернет та групах у ФБ «Про АРТ: дизайн, архітектура, театр, кино», «Новини ХДАДМ»).

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет, смартфон тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою дисципліни «Основи режисури та монтажу» є забезпечення набуття студентами ключових фахових компетентностей з фундаментальних та прикладних основ аудіовізуальної творчості; ознайомлення з базовими положеннями, зумовлюючими практичну діяльність в процесі творення аудіовізуального твору.

Завдання дисципліни полягають в ознайомленні з **особливостями режисерського пластичного мислення та формування аудіовізуальних творів** у різних жанроформах, визначення мети і завдань режисера аудіовізуального твору в розробці і реалізації творчого задуму, визначити ефективні засоби художньої виразності у створенні кадру-спостереження (споглядання) та кадру-поняття як основи аудіовізуального твору. Виявити ефективні стратегії монтажу при роботі над цими завданнями.

Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності: широкоаспектне знання фундаментальних та прикладних творчо-професійних основ спеціальності, знання сучасних тенденцій розвитку аудіовізуального мистецтва та його творів як специфічних форм творчого відображення дійсності, спроможних активно впливати на суспільну свідомість. *Програмні результати навчання:*

– ґрунтовно осмислювати суспільно-політичні, культурні та мистецькі процеси на державному та світовому рівні в історичному контексті та їх актуальному стані;

– активно впливати на формування та розвиток аудіовізуального іміджу України, визначати напрями удосконалення державної політики у галузі аудіовізуального мистецтва та виробництва;

– креативно мислити відповідно до основних тенденцій в сфері аудіовізуального мистецтва, генерувати ідеї, бути рішучим у впровадженні нових стратегій та творчих рішень у створенні аудіовізуальних творів;

– реалізовувати на практиці поглиблені знання з теорії і практики аудіовізуального мистецтва та виробництва, менеджменту аудіовізуальної сфери.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається опануванням основ майбутньої спеціальності.

Дисципліна вивчається протягом 1 1-го курсу.

Осінній семестр: 30 лекц.+ 15 практ.+ 2 модульних к.р. + 75 год. сам. роботи - залік. Загальна кількість год. 120 (4 кредити ECTS)/ Модульний контроль- 8 тиждень навчання.

. Всього курс має 2 модулі та 10 тем.

Модуль 1. Лінійна оповідність в аудіовізуальному творі

Тема 1. Вступ. Основи режисерського фаху. Природа видовищ.

Тема 2. Метод спостереження в роботі режисера. Оповідність на основі лінійної подієвості.

Тема 3. Засоби художньої виразності як інструментарій режисури аудіовізуального твору

Тема 4. Мізанкадр – змістовна і зображальна одиниця аудіовізуального твору.

Тема 5. Час і простір як основа побудування мізанкадру. Кадр-спостереження (споглядання).

Модуль 2. Нелінійна оповідність в аудіовізуальному творі

Тема 6. Особливості нелінійної оповідності в аудіовізуальному творі

Тема 7. Концептуалізація дійсності як частина режисерського фаху.

Тема 8. Мізанкадр-поняття: стратегії побудування (за С.Ейзенштайном).

Тема 9. Мізанкадр-поняття: стратегії побудування (за Д.Й.Гриффітом)

Тема 10. Режисерські прийоми побудування мізанкадру-поняття (композиційне рішення, масштабування зображення, особливості внутрішньокадрового монтажу, тощо).

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних занять. Практичні заняття удосконалюють практичні навички та закріплюють знання лекційних занять. Самостійна робота здобувача спрямована на закріплення тем дисципліни. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка завдань самостійної роботи здобувача за темами дисципліни.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік. Для отримання заліку достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесу самостійної роботи.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
Відмінно	90–100	A	A + 98–100	Задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	Незадовільно	35–59	FX
Добре	82–89	B		Незадовільно	0–34	F

	75–81	С		0 (повторне проходження)		
--	-------	---	--	--------------------------------	--	--

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як здобувачам, так і викладачу. За необхідності здобувач має спитати дозволу вийти з аудиторії (окрім заліку).

Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі відрадження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі здобувачами. У разі необхідності режиму освіти он-лайн, здобувачам надаються матеріали (конспект) лекцій та методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтвержені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо здобувач вищої освіти пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання. У разі необхідності режиму освіти он-лайн, студент надсилає викладачеві самостійно виконані завдання в **груповий чат в меседжері Telegram**. Якщо завдання не виконується студентом вчасно, знижується оцінка.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, здобувач втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі заліку — здобувач отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю. **Корисні посилання:** <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Осінній семестр

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
	1	Лекція+ пр. заняття	Вступ. Основи режисерського фаху. Природа видовищ.			
	2	Лекція + пр. заняття	Метод спостереження в роботі режисера. Оповідність на основі лінійної подієвості.		Виконання завдання самостійної роботи	Роздруківка приноситься на заняття або надсилається

						я в груповий чат
	3	Лекція + пр. заняття	Засоби художньої виразності як інструментарій режисури аудіовізуального твору		Виконання завдання самостійної роботи	Роздруківка приноситься на заняття або надсилається в груповий чат
	4	Лекція	Мізанкадр – змістовна і зображальна одиниця аудіовізуального твору.	4	Виконання завдання самостійної роботи	Роздруківка приноситься на заняття або надсилається в груповий чат
	5	Лекція + пр. заняття	Час і простір як основа побудування мізанкадру. Кадр-спостереження (споглядання).	4+2	Виконання завдання самостійної роботи	Роздруківка приноситься на заняття або надсилається в груповий чат
	6	Лекція + пр. заняття	Особливості нелінійної оповідності в аудіовізуальному творі		Виконання завдання самостійної роботи	Роздруківка приноситься на заняття або надсилається в груповий чат
	7	Лекція + пр. заняття	Концептуалізація дійсності як частина режисерського фаху.		Виконання завдання самостійної роботи	Роздруківка приноситься на заняття або надсилається в груповий чат
	8	Лекція + пр. заняття	Мізанкадр-поняття: стратегії побудування (за С.Ейзенштайном).		Виконання завдання самостійної роботи	Роздруківка приноситься на заняття або надсилається в груповий чат

	9	Лекція + пр. заняття	Мізанкадр-поняття: стратегії побудування (за Д.Й.Гриффітом)		Виконання завдання самостійної роботи	Роздруківка приноситься на заняття або надсилається в груповий чат
	10	Лекція + пр. заняття	Режисерські прийоми побудування мізанкадру-поняття (композиційне рішення, масштабування зображення, особливості внутрішньокадрового монтажу, тощо).		Виконання завдання самостійної роботи	Роздруківка приноситься на заняття або надсилається в груповий чат
			Залік	2		

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль — кадр спостереження	0-40
2	Поточний контроль - кадр-поняття	0-40
	Підсумковий контроль	0-20
Всього балів		0-100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0-20	0-40	
A+	20	40	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали та приклади за темою. Відповів на додаткові питання. Подача акуратна, без помилок
A	17-19	37-39	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок
A-	16	36	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна,

			без помилок
B	12–15	32–35	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок
C	8–11	22–31	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з форматкуванням
D	4–7	10–21	Здобувач не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматкуванням
E	1–3	1–9	Здобувач в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

Література:

Основна:

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації. Вільярехо Эми. Фильм. Теория и практика. Х., 2015. 228 с.

2. Горпенко В.Г. Кіносценарій як специфічна форма організації дії. К., 1999. 21 с.
3. Горпенко В.С. Монтажное кадрозчеплення. К., 1999. 73 с.
4. Горпенко В.С. Телевизионная специфика цвета. Цветомузыка. К, 1999. 68 с.
5. Горпенко В.Г. Функції кольору в кіно та телебаченні. К, 1999. 55 с.
6. Здоровега В.Й. Теорія й методика журналістської творчості. Львів: ПАІС, 2004. 268 с.
7. Зубавіна І. Б. Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті. К., 2007. 296 с.
8. Ілляшенко В. Книга режисури. К.: Вік, 2002. 144 с.
9. Кісін В. Режисура як мистецтво та професія. К.: Видавничий дім «KM Academia», 1999. 267 с.
10. Машенко І.Г. Телевізійні аномалії. Мас-медійні історії в деталях. Київ: вид-во Телерадіокур'єр. 2005. 216 с.
11. Медынский С.Е. Компонуем кинокадр. М.: Искусство, 1992. 241 с.
12. Нехорошев Леонид. Драматургия фильма : Учебное пособие. М. : ВГИК, 2009. 342 с.
13. Ромм М. Беседы о кинорежиссуре. URL: http://media-shoot.ru/books/Romm/Romm_m-Besedy_o_kinorezhissure.pdf
14. Ромм М. Вопросы киномонтажа (записи лекций). URL: https://md-eksperiment.org/etv_page.php?page_id=53&album_id=17&category=Library
15. Соколов, Алексей Георгиевич. Монтаж: телевидение, кино, видео: учебник. Ч. 1. М. : [Изд. А. Дворников], 2005. 241с.
16. Соколов, Алексей Георгиевич. Монтаж: телевидение, кино, видео: учебник. Ч. 2. М. : [Изд. А. Дворников], 2007. 208с.
17. Соколов, Алексей Георгиевич. Монтаж: телевидение, кино, видео: учебник. Ч.3. М. : [Изд. А. Дворников], 2003. 205с.
18. Тарковский А.А. Лекции по кинорежиссуре // Искусство кино. 1990. №7. С.83-91.
19. Утилова Н. И. Монтаж: Учеб. пособие для студентов вузов. М.: Аспект Пресс, 2004. 167 с.

20. Фрейлих С.И. Теория кино от Эйзенштейна до Тарковского. М., Академ. Проект, 2002. 512 с.
21. Ширман Р. Н. Телевізійна режисура. Майстер-клас. К.: ЗАТ «Телерадіокур`єр», 2004. 200 с.
22. Ширман Р.Н. Алхимия режиссуры. К.: ТРК, 2006. 432 с.
23. Шклярєвський Г., Терещенко Ю. Режисура. Морфологія і синтаксис екранних мистецтв. К.: Альма-Прес, 2004. 320 с.

Допоміжна література

24. Брюховецька Л.І. Приховані фільми. Українське кіно 1990-х. К., 2003. 384 с.
25. Владимиров В. М. Історія української журналістики (1917-1991): навч. посібник. К.: МАУП, 2007. 172 с.
26. Ілляшенко В. Історія українського кіномистецтва. К., 2004. 412 с.
27. Кракауер Зігфрід. Від Калігарі до Гітлера – психологічна історія німецького кіна. К., 2009. 384 с.
28. Макки Роберт. История на миллион долларов: мастер-класс для сценаристов; пер. с англ. М.: Альпина нон-продакш, 2012. 456 с.
29. Плавник А.А. Основные этапы развития аудиовизуальных СМИ: Учебно-методическое пособие. Минск, 2003 г. 105 с.30.
30. Роднянський О. Виходить продюсер. К. : Брайт Стар Паблішинг, 2016. 408 с.
31. Туркин В.К. Драматургия кино. Очерки по теории и практике киносценария: Учебное пособие. М.: ВГИК, 2007. 320 с.
32. Українське кіно від 1960-х до сьогодні. Проблема виживання: зб. наук. статей / упоряд. Л.Брюховецька. Київ : Задруга, 2010. 252 с.
33. Чубасов В.Л. Введение в специальность «Кинотелемастерство». К., 2005. 483 с.
34. Эблан Дэн. Цифровая съемка и режисура. С.Пб., «Вильямс», 2003. 216 с.
35. Яковець, Анатолій Володимирович. Телевізійна журналістика: теорія і практика: [підручник]. К.: Вид. дім Києво-Могилян. акад., 2007. 239 с.

Інформаційні ресурси

- Академія Української Преси – URL: <http://www.aup.com.ua/>
ДетекторМедіа – URL: <http://detector.media/>
Зніми кіно – URL : <http://snimikino.com>
Зніми фільм! Все про кіновиробництво – URL : <http://snimifilm.com>
Телекритика – URL: <http://www.telekritika.ua>
Бібліотека журналіста – URL: <http://www.eartist.narod.ru/>
Державне агентство України з питань кіно – URL: <http://dergkino.gov.ua/>
Міністерство цифрової трансформації України – URL: <https://thedigital.gov.ua/>
Національна Рада України з питань телебачення і радіомовлення –
URL: https://www.nrada.gov.ua/claim_cat/tehnichni-problemy-yakist-sygnalu/
Національна спілка кінематографістів України – URL: <http://www.ukrkino.com.ua/home/>
Радіо Свобода – URL: <https://radiosvoboda.org>
Інтернет-журнал про авторське кіно «Cineticle» – URL: <http://cineticle.com/>
Офіційний сайт 1+1 – URL: <https://1plus1.ua/ru/1plus1video>
Офіційний сайт СТБ – URL: <https://www.stb.ua/>
Офіційний сайт ICTV – URL: <https://ictv.ua>

Офіційний сайт Інтер – URL: <https://inter.ua/>

Офіційний сайт Україна – URL: <https://kanalukraina.tv/>

Офіційний сайт UA: Перший – URL: <https://tv.suspilne.media/>

Офіційний сайт UA: Культура – URL: <https://culture.suspilne.media/>

Офіційний сайт Громадське телебачення – URL: <https://hromadske.ua/genre/video>

European Audiovisual Observatory – URL: <https://www.obs.coe.int/en/web/observatoire/>